EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 07 09
COM(2024) 282 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu, dėl Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų 6 straipsnio peržiūros

PRIEDAS

Europos Sąjungos pozicija – pritarti Susitarimo 6 straipsnio ir kitų susijusių nuostatų peržiūrai pagal naujausią pasiūlymą, kurį Europos Sąjunga pateikė kitoms Susitarimo dalyvėms.

Naujausiame Sąjungos pasiūlyme rekomenduota pakeisti galiojantį 6 straipsnio tekstą ir išbraukti eilutes, skirtas B ir C kategorijų projektams Susitarimo I priedo (Sektorių susitarimas dėl eksporto kreditų klimato kaitos srityje arba CCSU) I priedėlyje (Klimato kaitos švelninimo projektų tinkamumo kriterijai), kaip išdėstyta toliau:

„**6. DRAUDIMAI TEIKTI PARAMĄ PAGAL SUSITARIMĄ**

a) Dalyvės neteikia oficialiai remiamų eksporto kreditų ar sąlygotosios pagalbos iškastinio kuro energetikos sektoriui, nebent esama tam tikrų aiškiai apibrėžtų aplinkybių, kuriomis laikomasi šilimo ribojimo iki 1,5 °C ir prisidedama prie Paryžiaus susitarimo tikslų. Šių aspektų laikymasis turi būti vertinamas remiantis naujausiais IPCC ir TEA pateiktais moksliniais įrodymais.

b) Taikant a punkto nuostatas apimami visi projektai, susiję su: anglių, žalios naftos ir gamtinių dujų žvalgymu, gamyba, transportavimu, kaupimu, rafinavimu ar paskirstymu, arba anglių, žalios naftos, gamtinių dujų ir jų išvestinių produktų konvertavimu į elektros energiją ar šilumą.

c) Pirmesniuose a ir b punktuose nustatyti draudimai netaikomi projektams, kurie atitinka CCSU I priedėlyje nustatytus standartus.

d) EBPO sekretoriatas kasmet parengia viešą ataskaitą dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų arba sąlygotosios pagalbos, suteiktų iškastinio kuro energetikos sektoriui ir švarios energijos projektams, kurie apibrėžiami kaip sandoriai, priskiriami CCSU A kategorijos projektams (Aplinkos atžvilgiu tvarios energijos gamyba) ir E kategorijos projektams (Energijos perdavimas, paskirstymas ir kaupimas). Ataskaitoje nurodomas sandorių skaičius ir suvestinės kreditų vertės pagal kilmės šalį ir paskirties šalį, iškastinio kuro rūšį, taip pat suskirstymas pagal pradinę (žvalgymas ir gamyba), vidurinę (transportavimas ir kaupimas) ir galutinę (rafinavimas ir paskirstymas) grandis ir elektros energijos gamybos veiklą iškastinio kuro energetikos sektoriuje ir vykdant švarios energijos A ir E kategorijų projektus.

e) Siekiant prisidėti prie bendro kovos su klimato kaita tikslo, šio straipsnio nuostatos peržiūrimos ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į naujausias klimato mokslo ataskaitas ir naujausias tarptautinių organizacijų rekomendacijas dėl konkrečių priemonių, kaip užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros kilimas neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu.

[…]

I PRIEDĖLIS KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO PROJEKTŲ TINKAMUMO KRITERIJAI

[…]

~~PROJEKTO KATEGORIJA~~	~~APIBRĖŽTIS~~	~~PAGRINDIMAS~~	~~TAIKYTINI STANDARTAI ARBA GALIOJIMO PERŽIŪROS TVARKARAŠTIS~~	~~ILGIAUSIAS GRĄŽINIMO LAIKOTARPIS~~

B KATEGORIJOS PROJEKTAI. Tvarkymo projektai iškastinį kurą naudojančiose elektrinėse, iškastinio kuro pakeitimas kitu kuru				
1 RŪŠIS. Iškastinio kuro elektrinės su veikiančia CO2 surinkimo ir saugojimo (CCS) sistema*	Procesas, kai CO2 srautas atskiriamas nuo iškastinio kuro elektrinių išmetamų teršalų ir perkeliamas į saugyklą nuolatiniam geologiniam CO2 saugojimui nekenkiant aplinkai arba naudojimui kaip išteklius ar žaliava produktams ar paslaugoms kurti.	Sumažinti iškastinio kuro elektrinių išmetamą anglies dioksido kiekį.	Taršos anglies dioksidu intensyvumas turi būti toks, kad į atmosferą būtų išleidžiama ne daugiau kaip 350 metrinių tonų CO2/GWh[1], arba visiems projektams – surinkimo ir saugojimo norma, pagal kurią gamyklos išmetamas anglies dioksido kiekis būtų sumažintas 65 % ar daugiau, arba surinkimo norma turi būti ne mažesnė kaip 85 % CO2, išmetamo įrenginių, kurie įtraukti į prašymą suteikti oficialiai remiamus eksporto kreditus. 85 % norma taikytina įprastomis veikimo sąlygomis.	18 metų
2 RŪŠIS. Energijos gamyba iš atliekų*	Įrenginys, skirtas energijai gaminti terminiu būdu (įskaitant dujinimą) apdorojant mišraus srauto kietąsias atliekas.	Mažinti iš įprastinių elektrinių išmetamą ŠESD kiekį ir mažinti ŠESD, kaip antai metano, paprastai išsiskiriančio iš atliekų, kiekį ateityje.	Jei naudojamas garų ciklas, boilerio (arba garų generatoriaus) energijos keitimo efektyvumas ne mažesnis kaip 75 %, remiantis apatiniu šilumingumu (LHV)[2]. Jei naudojamas dujinimas, dujinimo įrenginio efektyvumas ne mažesnis kaip 65 % LHV[3].	15 metų
3 RŪŠIS. Hibridinės elektrinės*	Elektrinė, elektros energiją gaminanti tiek iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, tiek iš iškastinio kuro.	Kad elektrinė atitiktų paklausos reikalavimus, tiems laikotarpiams, kai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaminamos elektros nėra ar jos nepakanka, reikalingi iškastinio kuro ištekliai. Iškastinio kuro ištekliai leidžia hibridinėse elektrinėse naudoti atsinaujinančiosios energijos išteklius, taip žymiai sumažinant išmetamą anglies dioksido kiekį, palyginti su standartinėmis iškastinio kuro elektrinėmis.	1 modelis. Du atskiri gamybos šaltiniai: vienas atsinaujinančiosios energijos išteklius ir vienas iškastinio kuro išteklius. Projektas parengiamas taip, kad ne mažiau kaip 50 % numatyto viso metinio energijos kiekio būtų pagaminta naudojant atsinaujinantįjį energijos išteklių. 2 modelis. Vienas gamybos šaltinis, kai kartu naudojami atsinaujinantieji ištekliai ir iškastinis kuras. Projektas parengiamas taip, kad ne mažiau kaip 75 % naudingos energijos būtų gauta iš atsinaujinančiojo energijos ištekliaus.	15 metų
C KATEGORIJOS PROJEKTAI. Energijos vartojimo efektyvumas				
1 RŪŠIS. Bendros šilumos ir elektros energijos gamybos projektai*	Įvairių formų energijos (elektros, mechaninės ir šiluminės) gamyba tuo pačiu metu vienoje integruotoje sistemoje. BŠE elektrinėje gaminama elektros arba mechaninė energija ir šiluma	Beveik du trečdaliai pirminės energijos, naudojamos elektros energijai gaminti įprastose šiluminėse elektrinėse, prarandami šilumos pavidalu. Todėl bendra šilumos ir elektros energijos (BŠE) gamyba gali veiksmingai padėti mažinti	Overall efficiency of at least 75% based on low heating value (LHV).[5]	15 metų

[1] Jei gamykla kūrenama gamtinėmis dujomis, tikimasi užtikrinti daug mažesnį taršos anglies dioksidu intensyvumą.

[2] Boilerio (arba garų generatoriaus) energijos keitimo efektyvumas = (grynoji garo atiduodama šiluma/kuro šilumingumas [LHV]) (x 100 %).

[3] Dujinimo įrenginio efektyvumas = (dujų šilumingumas 1 kg kuro / 1 kg kuro vidutinis grynasis šilumingumas (LHV)) (× 100 %).

	komerciniam pramoninam ir (arba) gyventojų naudojimui.	ŠESD. BŠE galima gaminti visais šilumą gaminančiais įrenginiais ir naudojant visų rūšių kurą (įskaitant biomasę ir saulės šiluminę energiją) nuo kelių kW galingumo elektrinėse iki 1000 MW garų kondensacinėse elektrinėse[4].		
2 RŪŠIS. Centralizuotas šildymas ir (arba) vėsinimas*	Tinklas, kuriame šilumos energija perduodama (paskirstoma) iš energijos gamybos įrenginių galutiniam panaudojimui.	Gerinti rajonų šildymo efektyvumą tiesiant vamzdynų tinklus garui ir (arba) karštam vandeniui, kurių šiluminis efektyvumas būtų didelis, tiek mažinant vamzdynų ir konverterių nuostolius, tiek daugiau naudojant iš atliekų pagaminamą šilumą. Centralizuotas vėsinimas yra integracinė technologija, kurią naudojant galima labai sumažinti išmetamą anglies dioksido kiekį ir oro taršą apskritai bei padidinti energijos tiekimo saugumą, pvz., pakeičiant pavienius oro kondicionierius.	Centralizuoto vamzdyno šilumos laidumas mažesnis nei 80 % atitinkamo šilumos laidumo, nustatyto Europos standartu EN 253:2009 (patikslinti, kai standartas bus atnaujintas).	15 metų
3 RŪŠIS. Išmanieji elektros tinklai*	Integruoti, technologiškai pažangūs elektros energijos tinklai, kuriems būdingi patobulinti dinaminiai pajėgumai stebėti ir kontroliuoti visų jų sudedamųjų techninių dalių sąnaudas ir produkciją (pvz., susijusių su elektros energijos gamyba, tinklų valdymo sprendimais, aukštos įtampos nuolatinės srovės (AĮNS) keitikliais ir sistemomis, lanksčiosiomis kintamosios srovės perdavimo sistemomis (FACTS), specialiosiomis energijos sistemomis (SPS), perdavimu, paskirstymu, saugojimu, išmaniųjų tinklų galios valdymo elektroniniais įtaisais, vartojimo mažinimu, matavimu, paskirstytaisiais energijos ištekliais). IRT pagal tarptautiniu mastu sutartus pramonės standartus, pvz., NIST, SGIP ir ETSI-CEN-CENELEC.	Siekiant sudaryti sąlygas tinklų, perdavimo ir paskirstymo sistemų operatoriams, tinklų naudotojams, saugojimo įrenginių savininkams, matavimo operatoriams, programinės įrangos ir paslaugų teikėjams ar elektros energijos biržų platformų operatoriams kurti ekonomiškas, aplinką tausojančias, subalansuotas ir tvarias elektros energijos sistemas su mažesniais energijos perdavimo nuostoliais ir užtikrinti optimalaus lygio tiekimo kokybę, saugą, tinklų stabilumą, patikimumą, atsinaujinantį energijos kaupimą ir ekonominį veiksmingumą, remiant tiekimo sutartis, pagal kurias būtų daugiausia eksportuojamos pažangiausios ir inovatyvios technologijos bei paslaugos.	Laikomasi 1, 2 (a arba b) ir 3 standartų. 1. Į projekto bendrąsias sąnaudas įtraukiama bent 20 % reikalavimus atitinkančiam informacinių ir ryšių technologijų (IRT) naujovinimui. 2a. Numatyta, kad dėl projekto ar prietaikos iškastinio kuro išmetamas CO2 kiekis sumažės bent 10 %, arba 2b. įrodoma, kad bus sudarytos sąlygos smarkiai sumažinti išmetamą CO2 kiekį vienu iš šių būdu: • dėl išmaniojo elektros tinklo prietaikos ar projekto konkretaus elektros tinklo patiriami energijos nuostoliai sumažės bent 5 %, arba • vartotojų, aptarnaujamų išmaniojo elektros tinklo prietaika arba vykdant išmaniojo elektros tinklo projektą, bendras elektros energijos suvartojimas sumažės bent 5 %, arba • trūkus atsinaujinančiosios energijos tiekimas, įskaitant iš žemesnės įtampos linijų, į tinklą, kuriame taikomos išmaniojo elektros tinklo technologijos, papildomai padidės bent 10 % nuo bendro tiekiamos energijos kiekio.	15 metų

[5] Bendras BŠE sistemos efektyvumas (η_0) – grynos naudingos energijos išeigos (WE) ir grynos naudingos šiluminės išeigos (ΣQTH) suma, padalinta iš visų kuro sąnaudų (QFUE), kaip nurodyta toliau:

$$\eta_0 = \frac{W_E + \Sigma Q_{TH}}{Q_{FUEL}}$$

[4] Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ketvirtoji vertinimo ataskaita. Klimato kaita 2007 m., http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ar4/wg3/en/ch4s4-3-5.html.

			~~3. Prieš suteikiant leidimą nepriklausoma ir tinkamai kvalifikuota trečioji šalis atliks projekto peržiūrą ir parengs ataskaitą, kurioje aprašomi siūlomo išmaniojo elektros tinklo prietaikos ar projekto bruožai ir patikrinama, ar projektas arba prietaika atitiks 1 ir 2 (a arba b) standartus. Jei projekte naudojamasi 2b standarto nuostatomis, ataskaitoje nurodoma, kiek, kaip numatoma, įgyvendinus projektą sumažės C02 išmetalų kiekis. Šia ataskaita pasidalijama su dalyvėmis prieš suteikiant bet kokį leidimą skirti finansinę paramą, o leidimas priklausys nuo to, ar ataskaitoje patvirtinama, kad siūlomas išmaniojo elektros tinklo projektas ar prietaika atitiks 1 ir 2 (a arba b) standartus.~~ ~~Atitiktis standartams bus vertinama lyginant numatomą išmetamųjų teršalų kiekį ar energijos suvartojimą tinklo aptarnaujamoje teritorijoje tuo atveju, jei siūlomos išmaniojo elektros tinklo technologijos taikomos, ir išmetamųjų teršalų kiekį ar energijos suvartojimą toje pačioje teritorijoje jų netaikant.~~	

~~*Pastaba. * Siekdamos reaguoti į klimato kaitos problemas, dalyvės sutelkė pastangas į CCSU taikymo srities išplėtimą įtraukiant naujų kategorijų projektus. Dalyvės įsipareigoja kuo greičiau, bet ne vėliau kaip 2024 m. kovo mėn., peržiūrėti šias projektų kategorijas, kurios nebuvo nagrinėtos nuo 2012 m.*~~ “

Neesminiams pozicijos, pareikštos kartu su naujausiu Sąjungos pasiūlymu, techninio pobūdžio pakeitimams Sąjungos atstovai tarp dalyvių gali pritarti be papildomo Tarybos sprendimo.